LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Tutkijoiden esityksissä tuli selvästi esille, että kaikki lisäfosfori tai -typpi, joka maalta valuu Itämereen, on haitaksi. **YMPÄRISTÖJOHTAJA LIISA PIETOLA, MTK**

Erämatkailijan lompakko lihottaa maakuntia

Viime vuonna valtion mailla metsästäneet ja kalastaneet toivat eräretken kohteena olleisiin maakuntiin 28 miljoonan euron hyödyn ja työtä 238 henkilötyövuoden edestä, selviää Metsähallituksen ja Metsäntutkimuslaitoksen (nykyisen Luonnonvarakeskuksen) tuoreista laskelmista.

Metsähallituksen pyyntilupaan sijoitettu euro tuottaa määränpäänä olevalle maakunnalle kympin, 530 erälupaa työllistää yhden ihmisen.

Matkaileva metsäkanalinnustaja käytti keskimäärin 443 euroa metsästysmatkallaan, virkistyskalastajan reissun kulut olivat 547 euroa. Noin kaksi kolmasosaa rahoista käytettiin määränpäänä olevassa maakunnassa.

Eniten rahaa kului polttoaineeseen, vähittäiskauppoihin, majoitukseen ja ravintoloihin.

Pohjoiseen ja itään suuntautuneet erämatkat kestävät pisimpään.

Eniten matkoista hyötyy Lappi, mutta erämatkailijoiden eurot ovat tervetullut piristysruiske myös Kainuulle, Pohjois-Pohjanmaalle ja Pohjois-Karjalalle.

Metsähallituksen saalispalautetietojen mukaan pienriistan lupametsästäjät kävelivät yli miljoonaa kilometriä viime syksynä. Kanalinnustaja tarpoi noin 8 kilometriä ja jäniksenmetsästäjä lähes 6 kilometriä.

Kuten summista voi päätellä, erämatkailijat ovat tärkeä kotimainen matkailijaryhmä erityisesti matkailusesongin ulkopuolella. He tuskin tulisivat, jos valtion mailla ei saisi metsästää ja kalastaa.

Moni eränkävijä on hankkinut mökin, jota käytetään myös metsästys- ja kalastusaikojen ulkopuolella.

Valtio omistaa 12 miljoonan hehtaarin laajuiset maa- ja vesialueet, joiden metsästys- ja kalastusmahdollisuuksia Metsähallitus hallinnoi.

Arvio aluetaloudellisista vaikutuksista perustuu Metsähallituksen myymien erälupien määrään sekä tutkittuun tietoon metsästys- ja kalastusmatkojen keskimääräisestä rahan käytöstä.

MAIJA ALA-SIURUA

Jahtikaudella ammuttiin 477 ilvestä

Helmikuun lopussa päättyneellä pyyntikaudella ammuttiin 477 ilvestä. Edellisen kauden saalis oli 505 eläintä.

Suomen riistakeskukselta haettiin kannanhoidollista poikkeuslupaa 1 302 ilveksen pyytämiseen. Kaatolupa myönnettiin 515 ilveksen metsästämiseen. Luvista 12 myönnettiin poronhoitoalueelle.

Kaatolupia pyrittiin myöntämään alueille, joilla on pentuemääräarvion perusteella eniten ilveksiä.

Luvan saaneille suositeltiin, että he ampuisivat ensisijaisesti yksilöitä, jotka liikkuvat säännöllisesti pysyvän asutuksen läheisyydessä tai alueilla, joilla ne voivat aiheuttaa vahinkoa tai aiheuttavat paikallisissa asukkaissa perustelua huolestumista.

Riistantutkimuksen tuoreiman kanta-arvion mukaan Suomessa on 2 740–2 890 yli vuoden ikäistä ilvestä. Se on maamme runsaslukuisin suurpeto, jonka määrä on kasvanut voimakkaasti kuluneen kymmenen vuoden aikana.

Kannanhoidollisen metsästyksen avulla on tarkoitus hillitä ilveskannan kasvua ja vähentää niiden määrää. Ilvekset halutaan pitää ihmisarkoina, kanta elinvoimaisena ja niiden aiheuttamat vahingot mahdollisimman pieninä.

Poronhoitoalueella ilveksiä kaadetaan, jotta niiden suihin päätyisi mahdollisimman vähän poroja.

Ilveksen ja muiden suurpetojen kantojen seuranta on Luonnonvarakeskus Luken tehtävä. Se antaa uuden arvion Suomen ilveskannasta keväällä.

MAIJA ALA-SIURUA

YMPÄRISTÖSTÄ LYHYESTI

Lumipula uhkaa norpan pesintää

Lumipula uhkaa saimaannorpan pesintää jo toisena peräkkäisenä talvena, kertoo sanomalehti Etelä-Saimaa.

Lauha keli on suluttanut lumia, ja ennusteet lupaavat myös ensi viikolle reilusti plusasteita.

Surkein lumitilanne on keskisellä Saimaalla, Metsähallituksen suojelubiologi **Miina Auttila** kertoo lehdelle.

Lumi on norppanaaraalle elintärkeä, sillä se tekee pesän lumikinokseen.

MTK Pirkanmaa

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

PIRKANMAAN TUKIHAKUKOULUTUKSET VILJELIJÖILLE KEVÄT 2015

11.3.	Sastamala	Hyynilä, Laviantie 556, Sastamala
12.3.	Hämeenkyrö	Hälläpirtti, Alasentie 36, Kyröskoski
12.3.	Tampere	UKK-instituutti, **huom! LUOMUTUOTANTO** Kaupinpuistonkatu 1, Tampere **Ilta klo 18–21:15**
13.3.	Ikaalinen	Ikata, Eino Salmelaisen katu 20
16.3.	Orivesi	Oriveden Opisto, Koulutie 5
18.3.	Pälkäne	Aitoon Honkala, Honkalantie 4, Aitoo
19.3.	Akaa	Viialan Metsälinna, Hirsikankaantie 10
23.3.	Tampere	UKK-instituutti, **huom! KOTIELÄINTUET** Kaupinpuistonkatu 1, Tampere
24.3.	Virrat	Marttinen, Herrasentie 16, Virrat
25.3.	Ruovesi	Väärinmaja Tapiola, Hanhontie 10 Väärinmaja

Päivätilaisuuksien ohjelma
aamukahvit klo 9:15 - 10:00 koulutus klo 10:00 - n. 15:30
Avaus
Aktiiviviljelijä, nuoren viljelijän tuki, peltokasvipalkkio
Luonnonhaittakorvaus, viherryttäminen, täydentävät ehdot ja nitraattiasetus
Lounas (omakustanteinen)
Ympäristökorvausjärjestelmän toimenpiteet, vaatimukset ja korvaukset
Peruslohkomuutokset ja kasvulohkojen piirtäminen, karttaohjelma ja sähköinen tukihaku
Perustuki, tukioikeudet, tukioikeuksien siirrot
Valvonnat 2014 ja 2015 ym. ajankohtaista

Luomutilaisuus 12.3. ilta
Kahvi 17:30
Uusi tukijärjestelmä luomutilalla -yleiskatsaus
Luomusitoumus 2015
Tuki- ja luomuehtojen yhteensovittaminen käytännössä
NEUVO 2020

Kotieläintuet 23.3.
Yleiskatsaus kotieläintilan tukiin (sis. eläinpalkkiot, pinta-alatuet kotieläintilojen näkökulmasta),
Eläinten hyvinvointikorvauksen sisältö ja sitoutumisehdot (nauta, lammas, sika, siipikarja)
Lounas (omakustanteinen)
Neuvo 2020
Täydentävät ehdot (muutokset, havainnot)
Merkitseminen, rekisteröinti ja tuotantoeläinten lääkitsemislainsäädäntö

Järjestäjinä: MTK-Pirkanmaa, Viljelijätukikoulutus
Pirkanmaalla 2015 -hanke, kuntien maataloushallinnot ja
Pirkanmaan ELY-keskus
Koulutusmateriaalit
www-sivuilta:
mtk.fi/pirkanmaa

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin

MAASEUTU 2020

Vanhat synnit vahva vastapeluri Itämeren suojelussa

Meren toipumiseen menee pohjaan sitoutuneiden ravinteiden takia vuosikymmeniä, vaikka ravinnevalumat loppuisivat kokonaan.

JAMI LAUTTALAMMI

Akatemiatutkija Susanna Hietanen (oik.) keskusteli viime viikon seminaarissa Salaojayhdistyksen toiminnanjohtajan Helena Äijön (vas.) ja Salaojituksen tukisäätiötä edustavan Seija Virtasen kanssa.

Itämeren ravinnekuormitus on laskussa ja tila paranemassa. Pohjakerrostumiin on kuitenkin sitoutunut niin paljon fosforia, että meren toipumiseen menee vuosikymmeniä.

Näin kiteyttää MTK:n ympäristöjohtaja **Liisa Pietola** viime viikolla pidetyn seminaarin viestin.

Kaksipäiväisen seminaarin järjesti Itämeren alueen viljelijöiden ympäristöfoorumi BFFE. MTK vetää sen toimintaa tällä hetkellä.

Sisäisestä kuormituksesta puhuivat seminaarissa muiden muassa akatemiatutkija **Susanna Hietanen** Helsingin yliopistosta sekä **Jesper Andersen** NIVA:sta Tanskasta.

Selkeä viesti oli, että vaikka Itämeren kuormitus on laskenut 1980-luvun piikistä 1950–60-luvun lukemiin, sisäinen kuormitus ylläpitää vielä pitkään leväkukintoja.

Seminaarissa puhuttiin kosteikkojen, suojavyöhykkeiden ja rantojen biomassan keruun merkityksestä. Mikään näistä toimista ei yksin riitä kohentamaan meren tilaa.

Ruotsalaistutkijat puoltavat pohjasedimenttien hapetusta, mutta suomalaiset epäilevät sen hyötyjä, Pietola kertoo.

Vieläkö pitää ponnistella?

Pietola toteaa, että tilanne voi olla viljelijöiden mielestä turhauttava. ”Itämeren eteen on tehty töitä jo kolme vuosikymmentä, mutta selkeitä tuloksia ei näy.”

Hän kuitenkin kannustaa viljelijöitä jatkamaan ponnistuksiaan. ”Tutkijoiden esityksissä tuli selvästi esille, että kaikki lisäfosfori tai -typpi, joka maalta valuu Itämereen, on haitaksi.”

Seminaarissa kaivattiin poliittista ymmärrystä siitä, ettei Itämeren nykytila ole maatalouden syytä eikä maatalous voi merta yksin pelastaa.

”Vastuu on kaikkien, jotka syövät ruokaa”, Pietola kiteyttää.

Päättäjien pitää myös ymmärtää, että vain kannattavat maatilat pystyvät investoimaan ympäristön suojeluun.

”Lisää taloudellisia kannustimia, enemmän vaikuttavia keinoja ja vähemmän sääntelyä”, Pietola toivoo.

Seminaarissa nostettiin esille kierrätys ja huomautettiin, että ravinteiden vuotopaikkoja on kaikkialla elintarvikeketjussa, ei vain maatiloilla.

Satokuilu rasittaa ympäristöä

Toisena seminaaripäivänä professori **Pirjo Peltonen-Sainio** nosti esille käsitteen satokuilu. Se tarkoittaa, ettei pellosta pystytä ottamaan niin paljon satoa kuin maa voisi antaa ja siemeneen on ladattu potentiaalia.

Kuilua luo esimerkiksi maan heikko rakenne.

Seminaarissa todettiin, että Pohjois-Euroopan maat ovat etujoukoissa satokuilun kaventamisessa. ”Meillä on tähän mahdollisuus”, Pietola sanoo.

Satokuiluajattelu johtaa siihen, että vain parhaat pellot kannattaa pitää ruuantuotannossa ja heikoimmat varata muuhun käyttöön.

”Poliittisella tasolla pitää ratkaista, miten kompensoidaan se, etteivät kaikki pellot olisi käytössä”, Pietola toteaa.

Hyvä sato on suojeluteko

Samoja teemoja jatkettiin viime viikolla toisessa, Suomen ja Pietarin alueen viljelijöiden yhteisessä seminaarissa.

Siellä nousi selkeästi esille esimerkiksi vuokapeltojen yleistymisen ongelma, Pietola kertoo. Lyhyet vuokrasopimukset eivät kannusta ojitukseen ja kunnostukseen.

Maanviljelijä **Johannes Tiusanen** korosti, että hyvä sato on ympäristöteko, sillä se sitoo ravinteita tehokkaimmin.

Tiusanen totesi, että tavanomaisella viljelijällä on myös vapaus hyödyntää kaikkia luomutuotannossa hyviksi havaittuja menetelmiä, kuten typensidontaa, aluskasveja ja tilanteen mukaista kasvivuorottelua. Vuoropuhelua kannattaisi siksi edistää.

Itse Tiusanen pitää tärkeinä myös muun muassa kuohkeaa maata ja pellon pinnan tasausta.

SATU LEHTONEN

PEKKA FALI

Pudasjärvi on nimetty yhdeksi Suomen 21 tulvavaara-alueesta. Kollajan tekojärvi vähentäisi Iijoen tulvimista Pudasjärven länsiosissa.

Pudasjärvi punnitsee Kollajan hyötyjä ja haittoja

Pudasjärven kaupunki punnitsee parhaillaan Kollajan tekojärvihankkeen hyötyjä ja haittoja.

Hankkeen vaikutuksia selvittänyt työryhmä julkaisi loppuraporttinsa viime viikolla.

”Raportin perusteella Pudasjärvi ottaa kantaa, mitä mieltä se on Kollajan hankkeesta”, kaupunginjohtaja **Tomi Timonen** kertoo.

Kaupunginhallitus käsittelee asiaa suljetuin ovin ensi tiistaina, valtuusto puolestaan avoimin ovin torstaina 19.3.

Timonen veikkaa, että valtuuston kokoukseen tulee paljon yleisöä.

Tuloja ja tulvasuojelua

Kollajassa osa Iijoen virtaamasta ohjattaisiin tekojärveen. Se täyttyisi kevättulvien aikaan Iijoen ja Livojoen vedellä.

Tekojärven paluukanavaan rakennettaisiin 32 megawatin vesivoimalaitos.

Työryhmän mukaan Kollajan rakentaminen työllistäisi viiden vuoden ajan noin 250 henkilöä.

Kiinteistöverotuloja Pudasjärvi saisi miljoona euroa vuodessa.

Tärkeimmäksi hyödyksi Timonen mainitsee kuitenkin tulvavesien hallinnan. Työryhmän mukaan Kollajan tekojärvi vähentää tulvariskiä olennaisesti sen alapuolisessa vesistössä.

Porotalous kärsisi

Kollajasta kärsisi eniten porotalous ja vaelluskalojen palautusaikeet.

Kollajan paliskunnan mukaan tekojärvi tuhoaisi poroelinkeinon paliskunnan alueella.

Tekojärvi ja kanavat jakaisivat laidunalueen kolmeen osaan ja peittäisi alleen merkittävän osan vasomisalueesta.

Kollaja vaikeuttaisi vaelluskalojen palauttamista Livojokeen.

Iijokeen kudulle nousevat lohikalat pääsisivät kutualueilleen aivan kuten nykyisinkin kalateiden rakentamisen jälkeen.

Toistaiseksi kalateitä Iijoen alaosissa ei vielä ole, mutta suunnitelmat niiden rakentamiseksi on.

Kalateiden lisäksi emokaloja pitää todennäköisesti siirtää ja mätiä ja poikasia istuttaa Livojokeen.

Kollajan vaikutuksia porotalouteen ja vaelluskalojen palauttamiseen tutkitaan tämän vuoden aikana lisää.

Mökkejä menetetään

Tekojärven takia veden alle jäisi kolme kesämökkiä ja kaksi metsästysmajaa. Voimalan rakentaja PVO-Vesivoima korvaisi menetykset vesilain mukaisesti.

Lisäksi menetettäisiin marjastus- ja metsästysmaita. Niitä ei korvattaisi.

Toisaalta tekojärven rannoille syntyisi arvokkaita rantatontteja vapaa-ajan asuntojen rakentamiseen.

Rakennuskelpoista rantaviivaa olisi PVO:n mukaan 12 kilometriä.

Eduskunta käsittelisi

Kollaja kuumentaa tunteita laajasti Iijoen vesistön ulkopuolellakin.

Mikäli Pudasjärvi päätyy kannattamaan hanketta, edessä on vielä pitkä prosessi ennen rakennustöiden alkamista.

Eduskunnalla on keskeinen rooli, sillä Kollajan voimalaitoksen rakentamislupa vaatisi koskiensuojelulain avaamista.

SUVI NIEMI

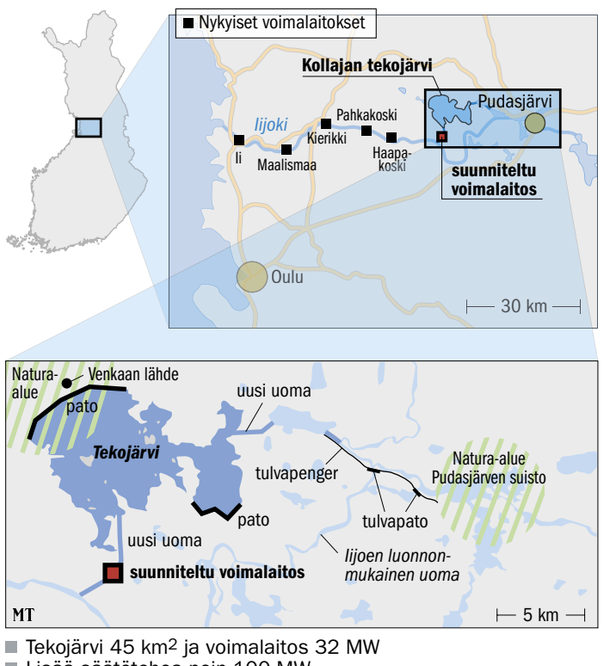

- Tekojärvi 45 km² ja voimalaitos 32 MW
- Lisää säätötehoa noin 100 MW
- Lisää energiaa noin 160 GWh/vuosi
- Investointikustannus 140-155 miljoonaa euroa